

∞ De verdoemde wereld ∞

Christian Deterink

De wereld was woest en leeg. De grillige rotsgrond strekte zich aan alle kanten schijnbaar eindeloos uit en een ombarmhartige wind joeg het flinterdunne zand tot hoge snelheden op. Drie zonnen, elk op een verschillende plaats aan de purper-blauwe hemel, schenen verzengend op deze wereld neer. Nergens was er water of begroeiing die wat hoger was dan het ruige gras, dat hier en daar opstak en nergens was beschutting. Er was ook geen levend wezen te bekennen, bedacht de man, terwijl hij zich moeizaam een pad baande over de ruige rotsgrond. Op hem en de jongen na dan. Ze hadden in ieder geval geen teken van leven gezien in de afgelopen vijf dagen waarin ze bijna onafgebroken door de woestijn hadden getrokken. Goed beschouwd was dat ook niet vreemd, bedacht de man. Ze waren hier uiteindelijk naar toe gegaan, juist omdat het zo'n desolaat en uitgestorven oord was.

De man keek opzij naar de jongen, die al bijna een week zijn metgezel was. Hij had zichtbaar moeite zijn tempo bij te houden. Dat was niet vreemd; de jongen had een frêle gestalte en ging er ronduit ongezonder en zwak uit. De man besloot zijn tempo wat aan hem aan te passen en ging langzamer lopen. Tenslotte had de jongen niet alleen zijn steun nodig, ook hij had, om een eenvoudige maar heel belangrijke reden, de jongen nodig. Dat was omdat de jongen één ding had wat hij niet had: kennis.

En dat was belangrijker dan wat dan ook, wist de man. Want hij zelf wist niets. Niet waar hij vandaan kwam, of zelfs of hij ergens vandaan kwam. Niet waar hij was. En ook niet wie hij was. Niets. Het enige wat hij wist was dat hij leefde in een barre en onbarmhartige wereld waar het enige wat je kon doen was hopen dat je de dag ongeschonden zou doorkomen.

Terwijl hij bijna mechanisch voortploeterde, dacht de man aan de dag dat hij de jongen voor het eerst had gezien, nu een week geleden. Hij had zich, noodgedwongen, voor een paar dagen aangesloten bij een groep van zo'n vijftien man, bedroevend onwetende en onkundige mensen die uit leken te stralen dat ze verdoemd waren. De jongen was hem die dag niet eens opgevallen; dat gebeurde pas 's nachts, toen hij iedereen uit hun slaap haalde door zijn gejammer. De man was verteld dat de jongen heel vaak last had van nachtmerries, bijna elke nacht zelfs. De man had begrepen dat dit door de rest van de groep als zeer vervelend en hinderlijk werd beschouwd; tenslotte werd de broodnodige nachtrust er ruw door verstoord. Maar de man had daar vanaf het begin anders over gedacht. Hij was de enige die leek te beseffen dat die boze dromen van die jongen wel eens heel zinvol konden zijn.

De man had al eerder gemerkt dat de mensen, niet alleen die in deze groep, maar ook anderen die hij eerder had ontmoet, zich allemaal min of meer hadden neergelegd bij hun uitzichtloze

bestaan. Ook zij wisten niets, maar ze leken er ook niet in geïnteresseerd. Ze leefden eenvoudigweg van dag tot dag en probeerden alleen maar te overleven. Waarschijnlijk hadden ze zich nooit afgevraagd wat hun vroegere bestaan was geweest. Misschien waren ze zelfs wel nooit op het idee gekomen. Dat was ook waarschijnlijk de reden waarom niemand dezelfde inval had als hij: dat die dromen van die jongen wel eens inzicht konden geven in heel veel vragen, omdat zijn dromen leken te gaan over zijn eerdere leven.

De man had getwijfeld of hij zijn ingeving moest delen aan de andere mensen in de groep. Tenslotte zou het iedereen hoop en nieuwe moed kunnen geven: het idee dat er nog een wereld was naast deze, waar ze zelfs ooit geleefd hadden en waar ze misschien zelfs naar terug konden. Maar hij had besloten dat niet te doen. Waarom zou hij? Hij had geen verplichtingen ten opzichte van hen. Hij was druk genoeg om zijn eigen hachje te redden. Daarom had hij besloten zijn vondst voor zichzelf te houden. Nog diezelfde dag had hij alleen met de jongen gepraat. Uiteindelijk had hij hem overtuigd met hem mee te gaan en de groep te verlaten. En sindsdien zwierven ze met zijn tweeën door de bergen.

“Ik wil uitrusten”, hijgde de jongen. Hij wankelde nog enkele stappen en zakte toen neer, zoveel mogelijk in de beschutting van een rotsblok. Hij zag er bleekjes uit en had diepe wallen onder zijn ogen.

De man ging naast hem zitten en gaf hem zonder te zeggen de drinkzak. De jongen dronk langzaam, met licht trillende handen. Tenslotte gaf hij de zak weet terug aan de man.

“Moeten we onszelf nou zo afbeulen”, zei de jongen, zo zacht dat hij nauwelijks hoorbaar was boven de wind uit.

“Dat heb ik je toch gezegd?”, antwoordde de man.

“Vertel het nog eens...”

De man zuchtte. Hij hield niet van praten.

“Ik ben de tel kwijtgeraakt, maar ik leef al minstens vijftig of zestig weken in dit verdoemde oord”, begon hij tenslotte, “tegen... Hoe lang zei jij dat je hier nu rondzwerft? Zes, zeven weken?”

De jongen knikte.

“Net als mij heb je geen herinneringen van de tijd voordat je hier was... Tenminste, geen bewuste...”

De jongen knikte opnieuw.

“Ik heb je gezegd dat ik schat dat de meeste mensen het hier, laten we zeggen, gemiddeld twintig weken volhouden. Ik heb je ook verteld waarom ik denk dat ik hier al veel langer ben...”

“Door alleen te blijven...”

De jongen had natuurlijk gelijk. Het grootste deel van de tijd had de man ervoor gehoeud uit de nabijheid van andere mensen te blijven. Want hij wist inmiddels maar al te goed dat het gezelschap van andere mensen gevaarlijk was. En dat kwam door de Jagers. Die hadden namelijk de gewoonte om zich vooral te richten op groepen mensen, om de eenvoudige reden dat ze dan in één keer meer prooiën konden verzamelen.

“En dat verklaart waarom we hier zijn...”, zei de man met een weids gebaar, “... in het meest onherbergzame gebied dat ik ken...”

“Maar waarom moeten we zo veel en zo ver lopen?”, vroeg de jongen.

De man wist even niet wat hij moest antwoorden. Waarom? Was het een soort overlevingsinstinct? Hij wist het niet. Maar op de één of andere manier wist hij zeker dat hun overlevingskansen groter waren als ze in beweging bleven. Ze moesten de Jagers niet de kans geven hen op te sporen.

Tenslotte zei hij: “Oké, goed. We slaan hier ons kamp op voor de nacht.”

De volgende dag, na een onrustige nacht, waarin de jongen veel had gedroomd, kwamen ze op hun pad een bekende vrouw tegen. Het was een lid van het groepje geweest waartoe ook de jongen had behoord. Ze lag zwaargewond op de grond. Stervend vertelde ze hoe op een avond een "ding" uit de hemel was neergedaald en hoe deze de gevreesde jagers had uitgespuwd. Ze hadden geen schijn van kans gehad. Alleen zij had, geraakt door één van hun mysterieuze vuurballen, weten te vluchten ...

Ze stierf in de armen van de man. De jongen was zwaar overstuur en drong erop aan dat ze werd begraven. Uiteindelijk stemde de man toe en begroeven ze haar lichaam onder een stapel stenen. Ze besloten die dag niet verder te reizen en maakten alvast een kamp op voor de nacht. De man bouwde een klein vuurtje op, terwijl de jongen ineengedoken en bewegingloos tegen een roestblok zat, met zijn hoofd tussen zijn armen. Hij was klaarblijkelijk nog steeds van streek. Maar de man had niet de aandrang hem te troosten. Terwijl hij een soort tent voor de nacht opbouwde, beseftte hij dat hij het juist prettig vond dat de jongen zich bijna onzichtbaar had gemaakt. Het feit dat de Jagers vaak op groepen jaagden was niet de enige reden waarom hij voor afzondering had gekozen, wist hij maar al te goed. Het was ook omdat hij zich prettig voelde in zijn eentje. En hij wist dat hij nooit de jongen had toegestaan met hem mee te gaan als hij niet had gedacht dat hij er voordeel uit kon halen. Want hij had een louter rationele beslissing had gemaakt. Hij voelde geen genegenheid voor de jongen en was in geen enkel opzicht met hem begaan. Niet dat hij gespeend was van emotie, maar in de situatie waarin hij verkeerde was die simpelweg opzij gedrukt door de simpele wil om te overleven.

Die avond zaten ze bij het kleine vuurtje in de beschutting het bouwwerkje dat de man van gras en takken had gefabriceerd. Het was de tiende avond die ze in elkaars gezelschap doorbrachten, bedacht de man. Zoals gewoonlijk hadden ze zwijgend hun gekookte bladeren gegeten en in het vuur gestaard. Tenslotte vroeg de man:

"Vertel eens meer over je dromen van vorige nacht..."

De jongen zuchtte en bekeek hem nadenkend, alsof hij nog overwoog om het te vertellen. Maar de man wist zeker dat hij zou praten; tenslotte was dat afgesproken toen hij hem had gevraagd met hem mee te gaan. In ruil voor bescherming zou hij over zijn dromen vertellen. En tot nu toe had hij er bijna elke avond over gepraat.

"... H-het was verwarrend", begon de jongen tenslotte en hij streek over zijn kin, een typisch trekje van hem, "Ik bevind me in een grote ruimte, een groot gebouw, door mensen gemaakt. De

vloer piept als je er met je schoenen overheen gaat. Ik heb een rond ding, een ... bal ... in mijn handen, en..."

De man keek de jongen peilend aan. Ineengedoken voor het vuur zag hij er kwetsbaar uit, met zijn magere gestalte, frêle gezicht en droeve ogen waarin het licht van het vuur zichtbaar was.

"En wat...?"

"Ik... ik gooi de bal. Richting een andere persoon die dezelfde gladde doeken... kleding aan heeft als mij... Hij rent naar een ding dat aan de muur hangt, een ring. En hij gooit de bal erdoorheen..."

De man gromde nadenkend. "Bal", "kleding", het waren woorden die hij niet kende, maar die toch bekend voor kwamen, alsof hij ze eerder had gekend. In een ander leven... Maar natuurlijk ging het juist allemaal daar om.

"Basket", riep de jongen opeens op hoge toon, "zo'n ring, een basket..."

Alweer een nieuw woord. Vooralsnog was het nog onzeker wat de man met al die informatie moest doen, maar hij was ervan overtuigd dat het toch zinvol zou blijken te zijn. Want hij was ervan overtuigd dat de jongen zijn enige mogelijkheid was om hier weg te komen: weg uit deze barre wereld waarin de enige zekerheid was dat je pad zich op een zekere dag zou kruisen met dat van een jager.

"Misschien was het een soort ... ", begon de man, maar hij kwam niet verder. Er kwam geen woord in hem op dat betrekking leek te hebben op de situatie.

De jongen zweeg, verdiept in eigen gedachten.

"Laten we nog even terug gaan naar die droom waarin je in zo'n ding zat, een ... hoe noemde je het ook al weer?"

"Een ruimtevaartuig", bromde de jongen, ongeïnteresseerd met een stokje in het vuur pokend.

"En waar vliegt die rond?"

"Door de ruimte natuurlijk", zei de jongen.

"En waar bevinden we ons nu dan, ook in de ruimte?"

De jongen begreep waar hij naar toe wilde.

"Nee, de ruimte zelf is leeg, maar in die ruimte bevinden zich... werelden, in de vorm van zo'n basketbal. Wij moeten ons nu op zo'n ... bal bevinden. Al die werelden... hangen in de ruimte. Sommige zijn bewoond, sommige niet. En je kunt je tussen die werelden verplaatsen door middel van ruimteschepen..."

De man liet de informatie op zich inwerken. Het belangrijkste prentte hij zich duidelijk in: naast deze wereld waren er andere.

"Hoe bewoog dat ding...?", vroeg hij.

De jongen keek hem bevreemd aan.

"Dat ruimteschip", verhelderde de man.

Het duurde even voor hij antwoordde: "Een man beweegt het ruimteschip. Een ... piloot. Of beter ... hij bedient het ruimteschip... Met allemaal hulpmiddelen. Schermen en schuiven.

Knoppen en schakelaars..."

De man probeerde alle informatie en nieuwe begrippen te verwerken. Die ruimteschepen, ze werden dus... bediend, door mensen als hij." Dat was informatie waar hij wat aan had. Hij stond er opnieuw van versteld wat de jongen allemaal wist. Alle mensen die hij op deze wereld was tegen gekomen, inclusief hemzelf, waren simpelweg alles vergeten. Alles. Hun vroegere levens, het grootste deel van hun vocabulaire, hun kennis over de wereld waarin ze leefden en haar fenomenen... Alles. De man probeerde, zoals hij al zoveel vaker had gedaan, in zijn eigen gebrekkige geheugen te graven. Wat wist hij nog? Hij kon zich alleen maar herinneren dat hij op een gegeven moment wakker was geworden op de kille rotsgrond. Zonder iets te weten, zonder geheugen, met als enige eigendom de lompen die hij had gedragen...

En zo leek het met iedereen te zijn gegaan. Op de jongen na: deze jongen die tegenover hem zat vormde de grote uitzondering. Via zijn dromen wist hij herinneringen van vroeger terug te halen. Toegegeven, vaak van heel triviaal lijkende dingen, zoals die bal en die basket. Maar voor de man was de inhoud van de dromen van de jongen iets waaraan hij zich met zijn hele wezen aan vastklampte: aan het idee dat er nog een andere wereld was dan deze. En dat er nog een doel was om voor te strijden: eruit weg te komen...

De volgende dag belandden ze bij de rand van een dal, dat diep tussen de bergen verscholen lag. Het was een betrekkelijk lommerrijk gebied: een groen dal met zelfs enkele bomen waardoor een smal riviertje kronkelde. De jongen wilde er graag naar toe, maar de man hield hem tegen. "Kijk", en hij wees richting een bosje op een kleine heuvel ongeveer midden in het dal, "mensen". Inderdaad, een dunne rooksluier gaf de plaats aan van de plaats waar enkele mensen samen waren gekomen. De man had ze gezien tussen de bomen. Het waren er minstens twintig. "Laten we ernaar toe gaan", opperde de jongen enthousiast.

De man schudde zijn hoofd, "Te gevaarlijk. Ze zijn veel te makkelijke prooien. Wij rusten hier en gaan dan verder oostwaarts, de bergen weer in."

De jongen zuchtte teleurgesteld en liet zijn blik weer vallen op de vallei beneden hun. De man vermoedde dat hij wel eens ander gezelschap wilde dan alleen hem; tenslotte was hij niet de meest spraakzame. Maar hij wist zeker dat de jongen ook zijn vertrouwen in hem had gesteld. Daarom had hij destijds besloten met hem mee te gaan: de jongen beschouwde hem als zijn beschermer en zijn redder. En daarom respecteerde hij zijn beslissing.

Ze zaten neer en begonnen allebei de gedroogde vruchten te eten die de jongen consequent "vijgen" noemde. Het duurde nog geen kwartier toen ze opeens werden opgeschrikt door een ongewoon geluid.

De man draaide, gespitst als hij was op onraad, zijn hoofd om en zag wat het lawaai veroorzaakte: zo'n vliegend ding, dat net op dat moment neerdaalde vanuit de wolken. "Nee, niet zij", gromde hij verbeten, "geen jagers".

"... skimmer...", fluisterde de jongen.

"Wat?", vroeg de man.

"Dat ding, dat heet een skimmer... ik heb vannacht gedroomd dat ik in zo'n ding zat...", zei de jongen afwezig, alsof hij nog half droomde.

Het ding, de skimmer, was inmiddels al zo goed als gedaald. Gebiologeerd keek de man toe hoe zich vijf tentakels uit het aardappelvormige ding losmaakten en zich in de grond plantten. Even later daalde er iets vanuit de skimmer neer op de bodem en werden drie figuren zichtbaar.

Jagers.

De man had nu al vier keer jagers gezien en het was nog steeds moeilijk voorstelbaar dat het mensen waren zoals hij. Toch waren ze het dat, de jongen wist het zeker. Ze liepen niet zoals de mensen op deze wereld in lappen, kleding noemde de jongen dat, maar waren van top tot teen omhuld met een materiaal dat hij niet kende. Het blonk fel op in de ochtendzons en de ruwe hoeken en vormen ervan gaven de jagers een onaantastbaar uiterlijk. Een beschermde schil, dacht de man, zoals bij die nootjes die hij wel eens van bomen plukte. Het woord "pantser" kwam niet voor in zijn woordenschat.

"Die mensen, we moeten ze waarschuwen", riep de jongen hoog uit, alsof hij nu pas beseftte dat de jagers niet waren gekomen om even hun benen te strekken.

De man legde zijn hand op de arm van de jongen, "Dat is al veel te laat, we kunnen niets doen..." Met bange ogen schoten de blikken van de jongen langs hem heen om het onheilspellende schouwspel te volgen. De man draaide zich om en zag hoe de jagers zich snel verspreidden, als de klauw van een roofdier die zich opent. Ze bewogen zich snel en licht, alsof ze niet liepen maar zich slechts door de lucht hoefden te verplaatsten.

De man zag hoe de mensen in radeloze paniek rennend de vlakte op vluchtten, allemaal dezelfde kant uit. De dwazen! Als ze zich zouden verspreiden, dan was er een kans dat enkele zich nog zouden redden.

De jagers kwamen onthutsend snel dichterbij. Eéntje had reeds een arm geheven, waaraan hij een voorwerp leek vast te houden.

"Hoe heetten die dingen ook al weer, zei je...?", vroeg de man.

"Plasma geweren", fluisterde de jongen met trillende stem. Na een korte stilte vervolgde hij op verontwaardigde toon: "Dat is als met een kanon op een mug schieten!"

De man keek hem niet-begrijpend aan. De jongen haalde zijn schouders op; "Dat zinnetje kwam ineens in me op, het moet een bekende ... uitdrukking zijn."

Een harde knal reet de stilte uiteen en de man zag nog net hoe het eerste slachtoffer, een vrouw, door zo'n vuurball, een plasma-schot, geraakt werd. Nog voor ze ter aarde viel was het gapende gat in haar lijf, waar je makkelijk een vuist door kon steken, duidelijk zichtbaar.

Maar de vrouw was slechts het eerste slachtoffer van vele. De man zag dat nu alle jagers hun plasma-geweren afvuurden en de een na de andere prooi velden. Een jongen werd onthoofd door een plasma-schot en het duurde nog enkele onwerkelijke tellen voordat zijn onthoofde lijf neerviel op de aarde, alsof het nog niet beseftte dat het dood was.

Toen pas begonnen de radeloze mensen zich te verspreiden. Sommigen probeerden zich te verstoppen rotsblokken of bomen, anderen wilden zigzaggend de bergrand bereiken. Maar niemand had een kans. Als een beest werd iedereen afgeknald. Toen de jagers eindelijk hun nog narokende plasma-geweren lieten zakken, keerde de stilte langzaam terug in het dal. Maar nu

was het een morbide rust geworden, een doodsvel. Verspreid over de vlakke lagen lijken, badend in het eigen donkere bloed en nog nasmeulend van de plasmaladingen die hun geraakt hadden. "De klootzakken", gromde de jongen. De man nam hem op en kon aan zijn gelaatsuitdrukking zien dat de jongen tegelijkertijd geschokt en woedend was. Dikke tranen welden op in zijn ogen. Een kort ogenblik voelde hij bijna iets van medelijden voor hem, toen wendde hij zijn blik weer af om de slachting te bekijken. Hij keek toe hoe de jagers elke prooi inspecteerden. Alsof ze nog snel even er zich van vergewisten dat ze echt dood waren.

Tenslotte verzamelden de jagers zich en bewogen ze zich terug naar de skimmers. Ze leken bijzonder opgetogen, alsof ze zich kostelijk hadden vermaakt ...

Die nacht werd de man uit zijn slaap gewekt. De jongen zat opgewonden op zijn hurken naast hem, met in het schaarse maanlicht schitterende ogen.

"Ioán, Ioán", ratelde hij.

De man hief zich traag op, zonder te begrijpen waar de jongen op doelde en probeerde de nevelen van de slaap te verdrijven.

"Ioán. Zo heet ik. Ioán."

"Zo héét je?"

"J-ja", ging de jongen snel door, "Ik droomde vannacht weer en ik zag mijn moeder en ... en ..."

De jongen barstte in huilen uit, overmand door de herinnering.

De man wist niet wat hij moest doen om de jongen tot bedaren te brengen. Afstandelijk klopte hij op zijn schouder.

"Rustig nou, rustig..."

Zonder dat hij er iets aan kon doen viel de jongen hem om de schouder. De man durfde hem niet weg te drukken en klopte hem maar op zijn rug. Zijn tengere lijf schokte heftig door het gesnik.

Uiteindelijk liet de jongen hem weer uit zijn greep los. Weer enigszins tot zinnen gekomen zei hij... "Het was mijn moeder, ik weet het zeker. Ik was nog klein. Ze noemde me Ioán."

De man liet de informatie bij hem zinken. Een naam! Het was nog nooit bij hem opgekomen dat ze allemaal namen hadden. Waar was dat immers voor nodig? Maar nu... Het besef sloeg hem met een kracht die hij niet verwacht had. Op de een of andere manier leek dit ene simpele feitje zo veel meer gevolgen te hebben dan al het andere wat hij gehoord had. Een naam, dat betekende een identiteit, een leven dat waarde had, een plaats in een samenleving. Enigszins beschaamd moest de man toegeven dat hij zichzelf emotioneel voelde worden. Boos drukte hij het weg: hij moest rationeel blijven.

"Dat is mooi, jongen", zei hij, en hij hoopte dat de jongen niet de schorheid in zijn stem had gehoord.

De jongen, Ioán, keek hem dankbaar aan en vervolgde: "Het was een prachtige droom, over thuis. Mijn moeder en vader. Mijn kamer... Het was zo mooi. Toen ik wakker werd was ik bijna gelukkig... Ik had voor het eerst dat ik hier ben het idee dat het allemaal weer goed gaat komen ..."

"Dat gaat het ook, jongen..."

"Noem me Ioán, alsjeblijft..."

De man weifelde en zei tenslotte: "Ioán". Op de een of andere manier was het heel veelbetekenend.

"Ik heb bedacht wat we moeten doen om hier uit te komen", zei de man. Het was avond en ze zaten in de beschutting van een grot bij een klein vuurtje. Ioán keek hem met een blik voor verwachting en hoop aan. De jongen was helemaal opgebloeid sinds de droom over zijn jeugd, enkele dagen terug. Sindsdien had hij veel en vaak over zijn verleden gedroomd. Goede en mooie dingen vooral, zo leek uit de verhalen die hij had gehoord. Het maakte niet alleen Ioán blij, maar de man ook. Het gaf hem iets om naar uit te zien. Het was alsof Ioán hem een blikje had gegund voorbij de horizon, in een wereld die het wel waard was voor te leven.

"De enige kans om weg te komen van deze wereld is door zo'n skimmer te kapen."

Ioán keek hem met knipperende ogen aan.

"Volgens mij hebben we de beste kans als de skimmer staat te wachten als, op het moment dat de Jagers op jacht zijn. Misschien verwachten ze dat niet en is de skimmer niet goed beveiligd. Wellicht maar door één persoon. Ik denk dat we dan moeten proberen dan het ding over te nemen..."

"En dan gaan we met de skimmer wegvliegen?", vroeg Ioán verbaasd.

"Ja." De man kon er niet duidelijker dan dat over zijn.

Ioán dacht blijkbaar snel na en hakte; "M-maar, wie bestuurt de skimmer dan..."

"Misschien blijft de... Hoe noemde je het? Pilot? Misschien blijft die wel gewoonlijk achter en kunnen we hem dwingen..."

"En als die er niet is, of weigert...?", vroeg Ioán snel.

"Dan moet jij hem besturen, Ioán."

De jongen keek hem verbijsterd aan, "M-maar, dat kan ik helemaal niet..."

De opmerking bleef een moment in de stilte hangen, tot de man antwoordde, "Misschien niet, maar wat nou als je zoiets niet verleert. Kan het niet zijn dat je je weer herinnert welke knoppen je in moet drukken als je ze eenmaal ziet?" Het leek hem niet eens zo vergezocht, tenslotte leken de herinneringen van de jongen voortdurend aan de oppervlakte op te borrelen.

"Nou, dat is maar de vraag", zei Ioán op hoge toon, "Ik heb er nog nooit over gedroomd dat ik zelf zo'n ding vloog. En daarnaast: wat als er ... beveiligingsmechanismen zijn? En stel dat we kunnen opstijgen... Wat als er een ruimteschip rond deze wereld rond tolt die ons zonder moeite weg kan vagen? Denk je dat ze, wie dat ook zijn, ons zomaar zullen laten gaan?"

De man zweeg.

"En dan", ging Ioán vurig door, "Waar gaan we heen? Worden we niet overal meteen gepakt en teruggestuurd? Of gedood?"

"Nog meer bezwaren?", informeerde de man vlak. Hij probeerde zijn nijd te verhullen.

Ioán wilde iets zeggen, maar zweeg tenslotte.

De man ademde diep om tot rust te komen en zei toen: "Ik wil niet zeggen dat er geen haken en ogen aan dit plan zitten, maar wat wil je dan, Ioán. Hier blijven? Wachten op de dag dat de jagers ook jou tot pulp schieten met hun plasma-geweren?"

Ioán leek geschokt door de niet erg fijnzinnige woordkeuze van hem. De man merkte eens te meer dat de jongen nogal gevoelig was en dat hij beter een andere toon tegen hem kon aanslaan. "Hoe je het ook wendt of keert, Ioán", zei hij op een redelijker toon. "de enige zekerheid die je hier hebt is je dood", vervolgde hij op redelijke toon, "We moeten eenvoudigweg elke kans aangrijpen, hoe klein ook."

Ioán knikte.

Ze liepen over een grillig rotspad in de brandende middagzon, toen Ioán, die voorop liep, opeens halt hield en zich op zijn schreden omkeerde.

"Ik heb een idee gekregen", zei hij.

"Wat?", vroeg de man snel en bijna gretig.

De jongen antwoordde niet meteen, alsof hij nog moest zoeken naar een goede formulering;

"Ik... ik vind dat ook jij een naam moet hebben... Net als ik. Zodat we gelijk zijn. En om ons ... jou ... meer mens te maken ..."

De man antwoordde verward; "Maar ik weet mijn naam niet ..."

Ioán knikte en zei: "Daarom verzin ik er één voor jou ..."

De man zei niets en keek hem peilend aan.

"Eigenlijk heb ik de naam al verzonnen", gaf de jongen toe, "gisteravond. 'Jetro', zo ga ik je noemen."

"W-waarom Jetro", hakkelde de man verbaasd.

Ioán zei voorzichtig, "Ik heb die naam opgevangen in een droom van mij. Ik weet niet waarvan, maar ik denk dat die... op de een of andere manier bij je past..."

Gedachten schoten door het hoofd van de man. Een naam? Wat moest hij ermee? Aan de andere kant, waarom niet ...?

"Goed", besloot hij, "Jetro zal het zijn. Tot ik mijn eigen naam terug vind!"

De jongen lachte opgetogen, "Op pad, Jetro".

De man sliep al nachtenlang slecht en ook deze nacht kon hij niet in slaap komen. Hij bleef piekeren over het pad dat voor hem lag. Vast voor zijn ogen stond in ieder geval dat de kaping van een skimmer de enige manier was om weg te komen van deze verdoemde wereld. Maar dan? Wat waren hun kansen? Wat konden ze verwachten? Er bleven zo veel vragen over. Iemand had hem en de anderen op deze wereld gedropt en waarschijnlijk ook gerommeld met hun geheugens. Maar wie? En waarom? Was dit allemaal een ziek experiment? Of was de wereld achter de horizon gewoon barbaars en wreed, dat mensen voor hun plezier weerloze mensen afvoerden naar werelden als deze en vervolgens de Jgers stuurden om hen één of voor één afslachtten? Ioán had veel dromen over een gelukkig verleden, maar wat zei dat over het heden? Zo veel vragen...

Hij stond op van zijn dunne strooien slaapmatje en slenterde langzaam de grot uit die ze deze nacht als slaappleaats had uitgekozen. Buiten bleef hij roerloos staan om te kijken naar de sterren. Volgens Ioán waren al die sterren ... basketballen, net als deze wereld. Het idee overweldigde hem. Hoe groot was de ruimte wel niet? Welke wonderen lagen daar op hem te wachten? Gefascineerd bleef hij turen. Het leek wel of elke zichtbare ster er nog eens tien verduisterde. Toen viel hem een helder lichtje op, dat sterk in kracht toenam. Een ... vallende ster. Opnieuw had hij het gevoel de term te kennen, zoals hij zo vaak had gehad als Ioán fenomenen uit zijn dromen beschreef. Het leek alsof zijn geheugen niet helemaal gewist was, maar slechts verbleekt. De ster werd onwezenlijk fel en groot en leek steeds dichterbij te komen. Het kon geen ster zijn... Toen het besef kwam verstarde hij en draaide hij zich op zijn schreden om.

"Ioán", riep hij luid, "Opstaan! Nu!"

Hij wist heel zeker dat dit hun kans was.

Wat hij had gezien was een skimmer.

Terwijl hij over de grillige rotsbodem richting het inmiddels gelande ruimteschip sloop, met Ioán in zijn kielzog, vroeg hij zich af of het duister wel een voordeel voor hen was. Het leek hen de kans te geven ongezien het schip te naderen, maar aan de andere kant, misschien zagen de jagers wel heel goed in het duister. Veel beter dan hij.

De man zette de gedachte van zich af en concentreerde zich op waar hij zijn voeten neerzette.

"Jetro, kijk", fluisterde Ioán.

Hij keek om en zag lichtflitsen oplichten in het duister. Even verderop was het jachtpartijtje begonnen.

"Ik ben bang", fluisterde Ioán op dringender toon.

"Doorgaan", beet de man de jongen harder toe dan hij wilde. Bijna struikelde hij over een uitstekende rots, maar hij wist een val te vermijden. Hij richtte zijn blik weer op de skimmer, letterlijk een lichtend baken. De verschillende roodachtige lichtstralen die langs haar tentakels naar beneden schenen zorgden voor een angstwekkend effect, net zoals het blauwachtige pulserende licht aan de bovenzijde van het ruimteschip.

Elke spier in het lijf van de man was gespannen in de wetenschap dat op elk moment alarm kon worden geslagen of met plasma-geweren op hen kon worden geschoten. Maar er gebeurde niets. Meter na meter vorderden ze, tot ze zich recht onder de vijf tentakels bevonden waarmee de skimmer op de grond stond. Vanuit de schaduw van de tentakels keken ze omhoog en zagen ze het dichte oppervlak van het schip zelf.

"Wat nu?", fluisterde de man, opgewonden over het feit dat ze al zo ver gekomen waren.

Ioán liep speurend en leek alle tentakels te inspecteren. Bij één van hen stopte hij en deed hij iets wat Jetro niet goed kon zien. Het gevolg was dat een onzichtbaar klepje geruisloos wegschoof en een zwak verlicht bedieningspaneel onthulde.

"Bingo", fluisterde Ioán. De man vroeg zich niet eens af wat het betekende. Boven hem maakte zich een cirkelvormig voorwerp los uit de dichte huid van de skimmer. Het zakte naar beneden. Jetro deed een stap naar achteren en keek bewegingloos toe hoe het ding tot op de grond zakte.

Het was een plat voorwerp dat op geen enkele zichtbare manier verbonden leek met de rest van het ruimteschip.

"Kom", zei Ioán en stapte op het cirkelvormige geval. Jetro voegde zich naast hem en op hetzelfde moment begon het ding weer te stijgen.

"Levitatie-platform", zei Ioán met glimmende ogen.

Toen begreep de man het: dit was de toegang tot de skimmer. Hij keek omhoog en zag een gat in de wand van het schip op de plek waar het platform zich hieruit had losgemaakt. Uit deze opening werd een gelig licht verspreid. Gespannen wachtte hij af tot het ding haar eindpunt had bereikt en het schip hen had opgeslokt. Licht paniekerig keek de man om zich heen. Ze bevonden zich in een kleine, goed verlichte ronde ruimte vol met voorwerpen die hij niet begreep. Het maakte hem allemaal niet uit. Dat kwam allemaal later. Eerst moesten ze maken dat ze opstegen met dit schip. Opwinding maakte zich opnieuw van hem meester: dat ze al zover gekomen waren.

Ioán was van hem weggelopen en kwam terug met een koel zwartglanzend ding in zijn trillende hand.

"Ik... Ik...", stamelde hij en stopte. Hij schudde met zijn hoofd, als om zijn geest helder te krijgen en zei met een vastere stem: "Het komt terug, Jetro. Dit dok, die panelen aan de zijkant, dit laserpistool, ik kan je er alles van vertellen. Het is alsof mijn geheugen alle leegtes weer begint in te vullen." Hij klonk angstig maar ook verwonderd.

"Ook de besturing van deze skimmer?"

Ioán schudde zijn hoofd, "Weet ik niet." Hij begon weer rond te lopen in de ruimte. Hij bestudeerde en betastte delen van de muur, alsof hij naar iets zocht.

"We moeten opschieten, Ioán", zei Jetro dringend.

Maar de jongen leek hem niet te horen, en hij bleef koortsachtig zoeken, tot opeens op een onvermoede plaats een stuk van de wand weg schoof en een gang onthulde.

"Hier", beet Ioán hem toe.

Snel schoten ze beide de gang in. Jetro bleef ergens halverwege staan en legde zijn oor tegen een zijwand. Hij had stemmen gehoord.

"Hiernaast", siste hij naar Ioán, "mensen."

Ioán knikte en fluisterde: "Neem dit laserpistool. Beschouw het als een soort klein laser-geweer. Je kunt er iemand mee onder schot houden." Ioán wees Jetro hoe hij kon schieten. Hierna begon hij de wand weer te bestuderen, totdat hij vond wat hij wilde vinden. Een nieuwe opening werd gevormd.

Jetro bedacht zich niet langer en stapte binnen, het laserpistool op heuphoogte geheven. Hij bevond zich in een kleine ruimte met warme lichten, waarin twee vrouwen aanwezig waren. De eerste lag ruggelings op een soort verhoging en was tot haar middel ontbloot. De tweede vrouw, een meisje nog, was geheel naakt en zat schrijlings op haar. Volledig verrast en met wijdopen ogen staarden ze hem aan.

Enkele momenten lang gebeurde er niets, alsof de scène was verstild. Toen begon de onderste vrouw, die er veel ouder uitzag, happende bewegingen met haar mond te maken, om tenslotte met dwingende stem uit te barsten:

"Wie zijn jullie en wat doen jullie hier?"

"Ik ben Jetro en hij is Ioán", zei Jetro bijna onderdanig.

De twee vrouwen wisten niets uit te brengen en Jetro vervolgde; "We kapen dit schip.

" De onderste vrouw hapte naar adem en werkte zich onder de tweede vrouw uit, die gediensstig van haar af rolde.

"Je gaat dit schip kàpen? Mijn schip?", vroeg ze op een bijna autoritaire toon.

Jetro knikte alleen maar. Misschien was ze wel de kapitein van het schip, bedacht hij zich.

Toen begon het kwartje te vallen bij de vrouw. Ze keek hen bestuderend aan en zei; "Jullie komen van Utris af hè? Jullie zijn gevangenen..." De vrouw schudde haar hoofd alsof ze zichzelf niet geloofde. Dat dit haar moest gebeuren, leek ze te denken.

Utris, dacht Jetro, de naam van deze wereld? Hij besloot er niet langer over na te denken. Het was tijd om knopen door te hakken: "Zijn er nog meer mensen op dit schip?"

De vrouw schudde haar hoofd. De tweede vrouw, aanmerkelijk jonger inderdaad, keek bangig achter haar schouder mee. Ze had de tijd aangegrepen om wat kleding aan te schieten.

"Jullie gaan dit schip voor me laten opstijgen en snel ook. Als ik tegengewerkt wordt, schiet ik jullie meteen dood. En reken maar dat ik dat doe. Jullie beseffen vast hoe wanhopig ik ben als... gevangene... "

Even later bevonden ze zich in een andere ruimte, de controle-kamer volgens de vrouw. Rondom bevonden zich ramen die uitkeken op de omgeving, alhoewel daarvan weinig te zien was in het duister. De oudere vrouw gaan zitten achter een paneel vol schermen, schuiven, knoppen en schakelaars.

Jetro stond achter haar, met het pistool op haar gericht. Het meisje was, zoals haar bevolen was, naast haar gaan zitten, en haar van angst trillende handen waren duidelijk te zien. Ioán tenslotte stond iets meer naar achteren, bijna een beetje verloren, alsof hij geen deel uitmaakte van de scène.

"Je schiet me niet dood, Jetro", zei de oudere vrouw bezwerend, "Zonder mij kom je hier nooit weg." Haar handen bewogen zich vlug en vaardig over het bedieningspaneel.

"Reken daar maar niet op", beet Jetro haar toe, "We kunnen het altijd nog zelf proberen..."

De vrouw lachte schamper, "Jullie weten niets! Je hele geheugen is leeggehaald. Hoe denk je dan dit schip te kunnen besturen?"

"Omdat jullie je werk niet goed gedaan hebben", antwoordde Jetro meteen, "Ioán hier heeft een bijna intact geheugen. Hij kan het doen."

De vrouw zei niets. Jetro rekende erop dat ze besepte dat er een kern van waarheid in zijn woorden zat; tenslotte waren ze anders nooit in staat geweest de skimmer te betreden.

"Ik weet dat je een noodsignaal hebt uitgezonden naar je Jagers", beet Jetro de vrouw toe, "Maar dat maakt niet uit. Het duurt minstens vijftig tellen voor ze hier zijn. En dat is precies de tijd die je krijgt om op te stijgen..."

De vrouw draaide zich verontwaardigd om, "Dat is veel te kort, dat lukt me nooit!"

"Zorg er maar voor", beet Jetro haar toe, "tenslotte is je eigen leven in het geding. En als je lieve vriendin ook maar één beweging maakt gaat ze er ook aan."

De vrouw zond hem een woedende blik toe en draaide haar hoofd terug naar het bedieningspaneel. Ze ging weer door met haar werk, sneller nog dan eerst, zo leek het. Jetro keek gefascineerd toe, maar bleef alert. Het mocht nu niet meer misgaan. Niet nu ze al zo dichtbij waren. Intussen telde hij af van vijftig tot nul. Toen hij bij de nul was aangekomen hief hij zijn pistool en drukte het tegen het achterhoofd van de vrouw. Hij voelde haar verstijven.

"Nu!"

"Nog even...", hijgde ze en ze verrichte razendsnel enkele handelingen. Toen leek er beweging te komen in het schip. Ioán, die naar één van de ramen was gelopen, riep: "We gaan omhoog, Jetro, we gaan omhoog!"

Jetro liet de druk van het pistool op haar achterhoofd iets minder worden en snauwde: "Sneller, sneller!"

"Ik doe wat ik kan", snauwde de vrouw en haar handen schoten over de toetsen.

Jetro voelde nu duidelijk hoe het schip bewoog. De vloer trilde licht en hij had hetzelfde gevoel van omhoog gaan dat hij had gehad toen ze op dat levitatie-platform hadden gestaan.

Een bijna wilde woede maakte zich van hem meester. Het was hun gelukt! Ze vlogen weg! Weg van die verdoemde planeet! Zonder nog te letten op de twee vrouwen liep Jetro op Ioán af en pakte hem stevig bij de schouders.

"Het is gelukt, Ioán!" Ioán keek met een stralend gezicht om en wees naar buiten, "Kijk!" Jetro volgde zijn wijzende vinger en zag hoe de donkere wereld zich steeds meer van hun verwijderde. De licht gebogen horizon was duidelijk zichtbaar tegen de verlichte sterrenhemel. En intussen stegen ze steeds sneller.

Ze waren ontsnapt.

